

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Олександр ЛАБЕНОК**, 1975 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2002 році Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка за спеціальністю «Професійне навчання. Автосправа» та здобув кваліфікацію спеціаліста з автосправи.

У 2024 році закінчив ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю «Філологія» і здобув кваліфікацію: філолог, перекладач, викладач (англійська мова).

У 2022 році був зарахований до аспірантури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 231 – Соціальна робота.

Несе службу в Збройних силах України.

Виконав акредитовану освітньо-наукову програму з галузі знань 23 – соціальна робота, за спеціальністю 231 – соціальна робота.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом № 74-ОД Вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни, Полтавської обл.) від «21» червня 2024 року № 12, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Ярослави ЮРКІВ**, доктора педагогічних наук, професора, проректора з науково-педагогічної роботи, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензентів –

Лариси ДАНИЛЬЧУК, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри соціальної педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Наталії ОСТРОВСЬКОЇ, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри соціальної педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Офіційних опонентів –

Яни РАЄВСЬКОЇ, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри психології та соціальної роботи, Академія праці, соціальних відносин і туризму (м. Київ);

Юлії ЧЕРНЕЦЬКОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри соціальної роботи, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

на засіданні «29» серпня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 23 – соціальна робота **Олександр ЛАБЕНКУ** на підставі публічного захисту дисертації «Формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни» за спеціальністю 231 – соціальна робота.

Дисертацію виконано в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни Полтавської обл.), Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – **Олена КАРАМАН**, доктор педагогічних наук, професор, ректор ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису згідно вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 7 наукових публікацій, зокрема: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 4 публікації апробаційного характеру (матеріали конференцій та інші видання), серед них:

1. **Лабенок О. І.** Формування медіакомпетентності військовослужбовців Збройних Сил України як ефективного засобу протидії інформаційно-психологічному впливу супротивника. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2023. № 5 (359). С. 67–73. URL: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-5\(359\)-67-73](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-5(359)-67-73)

2. **Лабенок О. І.** Соціальна спрямованість професійної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2023. Вип. 95. С. 70–76. URL: <https://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/nc-95>

3. **Лабенок О.** Виховання патріотизму як однієї з ключових складових загальної системи цінностей військовослужбовців та основа національної ідентичності. *Ввічливість. Humanitas*. 2024. № 5. С. 54–60. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.5.8>

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Яна РАСВСЬКА, офіційний опонент, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Академії праці, соціальних відносин і туризму (м. Київ):

1. Проведений дисертантом аналіз зарубіжного досвіду формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців в п. 1.2. дисертації є, на наш погляд, дуже важливим для розуміння векторів подальшого розвитку вітчизняної освіти і науки в галузі знань 23 Соціальна робота. Проте, залишилося не зрозумілим, чи можлива імплементація цього досвіду в Україні в умовах гібридної війни РФ проти України, адже збройні сили країн НАТО не мають досвіду протистояння в таких війнах. І що саме автор використовував з цього досвіду при розробці педагогічних умов формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни.

2. У пп. 2.1. та 2.3. дисертації здобувачем представлено опис констатувального і контрольного етапів експерименту щодо визначення рівнів сформованості соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни з метою перевірки ефективності розроблених педагогічних умов. Проте, потребує уточнення питання: за якою методикою вимірювався рівень сформованості такої психологічної якості військовослужбовця, як здатність до рефлексії за рефлексивно-діяльнісним критерієм.

3. Цілком підтримуючи задум автора щодо формування патріотизму як першої педагогічної умови, необхідної для формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни, зауважимо, що доцільно було б «сконструювати» теоретичну модель системи цінностей військовослужбовця як громадянина України та визначити в ній місце патріотизму з тим, щоб обґрунтовано проєктувати зміст і технології професійної підготовки фахівців різного профілю, адже патріотизм в умовах повномасштабної війни – якість, яка необхідна всім громадянам України з метою її збереження і повоєнного розвитку як незалежної і суверенної держави, єдиної політичної нації.

4. Розділяючи думку дисертанта щодо провідної ролі тренінгових технологій у формуванні індивідуально-психологічних якостей особистості військовослужбовця Збройних сил України, доцільно було б відобразити в дисертації і додатках комплекс підібраних і розроблених автором тренінгових занять для максимального наближення результатів роботи до практичної реалізації в освітньому процесі ЗВО України.

Юлія ЧЕРНЕЦЬКА, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради:

1. Обґрунтовуючи сутність поняття «соціально-педагогічна готовність військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням», дисертант умовно виокремлює в ньому соціальний і психологічний складники. Виділення соціального складника пов'язує, зокрема, з неготовністю військовослужбовців до ефективної комунікації з цивільним населенням. Проте, не пояснює, у чому проявляється складність процесу комунікації військовослужбовців і цивільного населення.

2. Під час аналізу представлених в дисертації результатів дослідно-експериментальної роботи з упровадження педагогічних умов формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням в освітній процес ЗВО нас зацікавило питання: яким чином формувалися експериментальні групи, зважаючи на те, що в академічних групах навчаються студенти з числа військовослужбовців і цивільного населення.

3. У п. 1.3. дисертації здобувач розкриває сутність і структуру базового поняття дослідження – соціально-психологічна готовність військовослужбовців до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни, а також здійснює характеристику структурних компонентів, зокрема індивідуально-психологічного. На наш погляд, характеристика індивідуально-психологічного компонента набула б більшої наукової обґрунтованості, якщо б автор умовно поділив якості військовослужбовця на індивідуальні і психологічні та показав їхній взаємовплив у процесі формування соціально-психологічної готовності.

4. Вважаємо, що авторський задум був би більш наочним, якщо б усі методичні розробки (освітні компоненти та їх елементи, наукові та соціально-гуманітарні заходи) та їх змістове наповнення було представлено у вигляді структурно-логічної схеми.

Лариса ДАНИЛЬЧУК, рецензент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. Вважаємо, що досліджуване явище, а саме: соціально-психологічну готовність військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни доречно підсилити з позицій акмеологічного і професіографічного підходів, що власне прослідковується у логіці викладу матеріалу.

2. Щодо першої педагогічної умови, яка передбачає формування патріотизму як фундаменту системи цінностей, ціннісних орієнтацій, установок, мотивів, потреб, спрямованих на максимально ефективне виконання завдань за призначенням з метою перемоги над ворогом, вважаємо за доречне концепт «формування» скоригувати з позицій концепту «розвиток», оскільки мова йде про дорослих людей, у даному випадку – військовослужбовців Збройних сил України.

3. Робота виграла б, якби було більш візуально представлено матеріал: рисунки, діаграми, графіки. Особливо це стосується структури соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни та результатів експериментальної роботи.

Наталія ОСТРОВСЬКА, рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. У параграфі 1.2. «Зарубіжний досвід формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни» при розгляданні досвіду інших країн, варто зазначити, що робота значно виграла б якщо дисертантом було б визначено, що саме з цього досвіду можна було б запровадити для підготовки українських військовослужбовців саме в умовах гібридної війни.

2. У параграфі 2.1. «Критерії, показники та діагностика рівнів сформованості соціально-психологічної готовності військовослужбовців Збройних сил України до виконання завдань за призначенням», під час опису комплексу діагностичних методів, на нашу думку доцільно було б зазначити до якого саме критерію належить кожна з запропонованих діагностичних методик.

3. Вважаємо також необхідним урівноважити обсяг підрозділів 2.2. та 2.3. другого розділу дисертації. Підрозділ 2.2 є надто розлогим за формою подання інформації, що можна було б виправити додавши до нього наочні засоби структурування представлених матеріалів (узагальнюючі таблиці, схеми), що сприяло би його скороченню за обсягом, але дозволило б не втратити повноту інформації. Підрозділ 2.3, навпаки, потребує доповнення в частині опису, порівняння та інтерпретації отриманих результатів констатувального і формувального етапів експерименту.

4. Дисертація містить цінний теоретичний і практичний матеріал, на основі якого можна було б сформулювати певні методичні рекомендації щодо формування соціально-психологічної готовності військовослужбовців збройних сил України до виконання завдань за призначенням в умовах гібридної війни. На нашу думку, варто було б включити такі методичні рекомендації у додатки дисертаційної роботи.

Результати відкритого голосування:

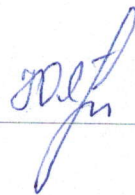
«За» 5 членів ради.

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 29.053.022 присуджує Олександру ЛАБЕНКУ ступінь доктора філософії з галузі знань 23 – соціальна робота за спеціальністю 231 – соціальна робота.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Ярослава ЮРКІВ

Підпис засвідчую

Олена КАРАМАН

